

עמותת חסידי חוסני אלקואסמי (ע"ר 580050615)

העוררת

ע"י ב"כ עוה"ד סייף דורג'אם
מרח'י אבא הילל סילבר 18, לוד
כתובת למשלוח דואר: ת.ד. 613 ערערה 30026
טל: 04-6466767 פקס: 04-6466798
טל: 08-9419080 פקס: 08-9151518

- נ ג ד -

משרד החינוך

המשיב

ע"י ב"כ מלשכת היועצת המשפטית במשרד החינוך
רח' דבורה הנביאה 2, ירושלים
טל: 02-5603740 פקס: 02-5603840

החלטה

בפנינו שני עררים שהוגשו על שתי החלטות שניתנו על ידי מנכ"ל המשיב (להלן: "המנכ"ל") לדחות בקשות שהגישה העוררת לקבל רשיון להפעלת בית ספר חדש "חטיבת בנינים אלקואסמי" בבאקה אל גרבייה, בסמל מוסד 758847 כדלקמן:

1. החלטה מיום 30.8.2021 ניתנה בהתייחס לבקשת העוררת לקבל רשיון לבית ספר חדש כאמור לשנה"ל תשפ"ב, נשוא ערר 131/2021.
2. החלטה מיום 20.8.2020 ניתנה בהתייחס לבקשת העוררת לקבל רשיון לבית ספר חדש כאמור לשנה"ל תשפ"א, נשוא ערר 32/2020.

העוררת הגישה ביום 5.12.2021 בקשה לאיחוד הדיון בשני העררים שכן שני העררים דנים באותו בית ספר, שניהם מעלים טיעונים חופפים ומופנים כלפי החלטות דומות של מנכ"ל המשיב. בהחלטה מיום 6.12.2021 אושרה הבקשה.

רקע לדיון בעררים והחלטות קודמות

נציין בפתח ההחלטה כי עניינה של העוררת נדון בעבר ובעניינה ניתנו החלטות שונות, הן על ידי ועדת הערר והן על ידי בית המשפט.

ביום 21.1.2020 ניתנה על ידי ועדת הערר בהרכבה הקודם, החלטה בערר מספר 66/2019. כפי שעולה מהחלטת ועדת הערר, העוררת מפעילה ברשיון בית ספר תיכון בישוב באקה אל-גרבייה לכיתות ט' עד י"ב ובית ספר צומח לכיתות א' עד ו', שקיבל רשיון בשנה"ל תשע"ח (לאחר שוועדת הערר קיבלה ערר שהגישה העוררת בעניין זה – ערר 150/17).

העוררת הגישה בקשה לקבל רשיון להפעיל בית ספר חטיבת ביניים לכיתות ז'-ח'. הערר הוגש עוד לפני שמנכ"ל המשיב קיבל החלטה בבקשה. החלטת מנכ"ל המשיב התקבלה בסופו של דבר ביום 2.12.2019. לאחר שהתקיים דיון מקדמי בערר אשר התמקד בסמכות הוועדה לדון בערר ולאחר שהוגשו בקשות ותגובות הדדיות מרובות. מנכ"ל המשיב דחה בהחלטתו את הבקשה מהטעם שלא הוגשו כל אישורי החובה הנדרשים על פי נהלי המשיב. כמפורט בהחלטה, במהלך השתלשלות העניינים בעניינה של העוררת, המשיב הגיש תגובה ביום 10.10.2019 ובה צויין כי טרם ניתנה החלטת המנכ"ל בעניינה של העוררת שכן טרם הושלמו כל חוות הדעת החיוביות לצורך מתן רשיון. צויין כי לאחר שנבחנה הבקשה שהגישה העוררת התקבלה חוות דעת בטיחותית שלילית בשל העובדה שלא הוגשו כל המסמכים הנדרשים לשם קבלת חוות דעת בטיחותית (שלושה אישורי חובה למוסד חינוך). ביום 24.11.2019 התקיים דיון בערר וזאת על אף שבאותו מועד טרם התקבלה החלטת מנכ"ל המשיב בבקשה. בפתח הדיון טענה ב"כ המשיב כי הגם שניתנה בעניינה של בקשת העוררת חוות דעת פדגוגית שלילית, המשיב עשה ניסיונות כדי לאפשר בכל זאת את פעילות המוסד החינוכי ולכן התעכב המנכ"ל בקבלת החלטה בבקשה. בסיום הדיון החליטה הוועדה כי המשיב יעביר לעוררת עד למחרת היום את רשימת המסמכים החסרים, אישורי החובה והעוררת תוכל להשלים אותם בתוך 48 שעות. הוסכם כי מנכ"ל המשיב יקבל החלטה עד סוף אותו שבוע עבודה.

החלטת המנכ"ל ניתנה ביום 2.12.2019 בה הוחלט לדחות את הבקשה מהטעם שלא ניתן אישור בטיחות למוסד ולא הוגשו כל אישורי החובה הנדרשים.

בעקבות מתן ההחלטה התקיים דיון נוסף בפני הוועדה ביום 16.12.2019 במהלכו הובהר כי אישורי החובה שלא הומצאו הם אישור חשמלאי מוסמך. בהמשך נטען על ידי העוררת כי הוגשו אישורי החובה כמתחייב, לרבות אישורים בדבר תקינות מערכות החשמל בבית הספר, זאת בשל העובדה שבית הספר חטיבת הביניים, בגינו מבוקש הרשיון, נמצא באותו מבנה בו פועל בית הספר התיכון ולו קיים אישור בטיחות בתוקף.

לאחר שמיעת טענות הצדדים החליטה ועדת הערר לקבל את הערר. הוועדה התייחסה בהחלטתה לעובדה לפיה בדיון שנערך ביום 16.12.2019 התברר כי חסר אישור חובה אחד – אישור חשמלאי מוסמך. בניגוד לדרישת הוועדה, המשיב לא הגיש תצהיר של מר טל דנינו לצורך תמיכה בטענות שהועלו ומכל מקום, העוררת הודיעה כי היא המציאה את אישורי החשמלאי הנדרשים עוד קודם לכן. בנסיבות אלו, לנוכח העובדה שלא הייתה במחלוקת, לפיה למבנה בו שוכן בית הספר התיכון ובו מבוקש לקבל רשיון עבור חטיבת הביניים קיים אישור בטיחות בתוקף מטעם המשיב, לנוכח התמשכות ההליכים בעניינה של העוררת מעבר לסביר ולכך שהטענה בדבר האישור החסר עלתה לראשונה בשלב מאוחר (מספר חודשים אחרי מועד פתיחת שנת הלימודים) הורתה הוועדה כי יש לקבל את הערר בכפוף להתקיימותם של מספר תנאים לפיהם מר טל דנינו יחווה דעתו באשר לבטיחות המבנה שבו מתעתדת העוררת להפעיל את מוסד החינוך תוך שבוע וזו תתבסס על מכלול המסמכים שהמציאה העוררת במסגרת הבקשה לרשיון והדיונים בערר, לרבות ביקור משלים במקום במידת הצורך. בהחלטת הוועדה נקבע כי ככל שלא תתקבל חוות דעת שלילית שבה יימצאו מפגעי בטיחות ברמה 0 או 1 או חוסרים משמעותיים אחרים שאינם מאפשרים את פתיחת שנת הלימודים, המשיב ייתן לעוררת רשיון תוך שבוע ממועד מתן האישור על ידי מר דנינו או תוך שבועיים ממועד החלטת ועדת הערר לפי המוקדם. ההחלטה ניתנה ביום 21.1.2020.

ביום 4.2.2020 הוגשה על ידי המשיב התייחסותו של מר דנינו בה צויין כי לא ניתן לתת חוות דעת בטיחותית חיובית עבור בית הספר בגין אי הגשת מסמך סף – אישור חשמלאי מוסמך ביחס לתקינות מכשירי החשמל במוסד.

בתגובה להתייחסות המשיב כאמור, הגישה העוררת בקשה לפי פקודת ביזיון בית משפט. אולם, היות וועדת הערר בהרכבה הקודם סיימה את תקופת הכהונה, קבע יו"ר הוועדה הקודם כי אין לוועדה סמכות לדון בבקשה.

בנסיבות אלה הגישה העוררת עתירה מנהלית לבית המשפט המחוזי בשבתו כבית משפט לעניינים מנהליים לקבלת סעד של מתן רשיון (עת"מ 20-04-1442). דיון בעתירה המנהלית התקיים ביום 26.7.2020. הוסכם על הצדדים כי נקודת המוצא לדיון בעתירה היא שהחלטת ועדת הערר היא חלוטה והשאלה היא האם יש לאכוף על המשיב להנפיק לעוררת רשיון עבור שנה"ל תש"פ בהתאם להחלטת ועדת הערר.

בתום הדיון ניתן תוקף של פסק דין להסכמות הצדדים לפיהן, בין היתר, העוררת תגיש בקשה לרשיון חדש עבור שנה"ל תשפ"א. הדרישות מהעוררת תהיינה דרישות דומות לדרישות במסגרת הליך לחידוש רשיון במובן זה שהמערכת תזכה באופן אוטומטי שמדובר במוסד שכבר הוגשו לגביו מסמכים, ותזין לבקשה חדשה את המסמכים הרלוונטיים והעוררת תצטרך להשלים את המסמכים הנוותרים עבור שנה"ל תשפ"א. סוכם כי המשיב יעשה כל מאמץ להכריע בבקשה לא יאוחר מיום 21.8.2020 וכי הבקשה לא תידחה מהטעם שבית הספר הופעל על ידי העוררת בחלק משנת הלימודים תש"פ ללא רשיון.

העוררת טענה כי פעלה בהתאם לאותן הסכמות אולם ביום 21.8.2020 התקבלה החלטת מנכ"ל המשיב הדוחה את הבקשה מטעמים שונים המפורטים בהחלטה עליה הוגש הערר 32/2020 שבפנינו.

זאת ועוד, ביום 30.3.2021 הגישה העוררת בקשה נוספת חדשה לקבל רשיון לשנה"ל תשפ"ב. לטענת העוררת מנכ"ל המשיב לא נתן החלטה בתוך 4 חודשים כנדרש לפי החוק ודחה את הבקשה מנימוקים זהים לנימוקים שהופיעו בהחלטה הקודמת נשוא ערר 32/2020. ההחלטה ניתנה בתאריך 30.8.2021, היא נשוא הערר 131/2021.

החלטות מנכ"ל המשיב

החלטות מנכ"ל המשיב כפי שמפורטות לעיל, כוללות נימוקים כמעט זהים ולאור זאת נפרט את עיקרי ההחלטות:

1. לבית הספר אין מבנה, אלא הוא פועל בתוך בית ספר אחר (תיכון אלקואסמי בסמל 348342), כאשר שני המוסדות מתנהלים ללא הפרדה.
2. הפעלת בית הספר המבוקש בתוך בית ספר אחר, מביאה לצפיפות רבה בבית הספר המשותף ואינה מאפשרת מתן מענה פיזי וחינוכי מלא עבור תלמידי שני בתי הספר.
3. בבית הספר קיים חוסר בחדרי ספח ובמשאבים ולכן בית הספר עושה שימוש בחדרי הספח ובמשאבים (מעבדות, חדרי מחשבים וכד') של מכללה להנדסאים הפועלת בסמיכות. לשם הגעה למכללה לצורך השימוש בחדרי הספח הקיימים בה, תלמידי בית הספר נדרשים לעבור דרך החניון של המכללה, ליד רכבים נוסעים באופן שמהווה סכנה בטיחותית עבורם. כמו כן, בעת שהותם במכללה, הם חשופים לסטודנטים בגירים הלומדים במכללה, דבר אשר מנוגד לכללי המשרד וכן עלול לסכן את ביטחונם.
4. לגבי מנהל בית הספר: בהחלטה מיום 20.8.2020 צויין כי ביום 16.8.2020 דיווחה הבעלות למפקחת כי המנהל המוצע, מר מוחמד עויסאת, לא ישמש כמנהל בית הספר. למחרת ביום 17.8.2020 הודיעה הבעלות כי הוא כן ינהל את בית הספר. צויין כי במצב זה בית הספר לא היה ערוך מבחינה זו. כמו כן, כאשר מונה מנהל במועד כה מאוחר, הוא לא היה שותף להיערכות הפדגוגית של בית הספר לקראת שנה"ל תשפ"א

לבניית התהליכים החינוכיים, התמונה החינוכית של בית הספר, חזון בית הספר וכו' וכי בית הספר לא ערוך מבחינה פדגוגית ופיזית לפתיחת שנת הלימודים.

בהחלטה מיום 30.8.2021 צויין כי מנהל בית הספר, מר מוחמד עויסאת מונה ללא תהליך בחירת מנהל במכרז פורמלי וללא שיתוף המשרד. כמו כן, הוא עובד בנוסף כמרצה במכללת אלקאסמי.

5. לגבי צוות מורי בית הספר צויין בשתי ההחלטות כי הוא אותו צוות מורים של התיכון ולא קיים צוות הוראה נפרד לבית הספר החדש. בהחלטה מיום 30.8.2021 צוין עוד כי לא הוצגו למשרד נתונים מבוססים או תעודות ונתוני ההכשרה של המורים.

6. בשתי ההחלטות צויין כי הבעלות עורכת מיונים של התלמידים לצורך קבלה לבית הספר בניגוד לנהלי המשרד. בהחלטה מיום 30.8.2021 צויין כי לבית הספר נבחרים התלמידים הטובים ביותר מבחינה קוגניטיבית והישגית.

7. בהחלטה מיום 30.8.2021 צוינו גם הנימוקים הבאים:

(1) אין בבית הספר צוות מינהלי פרא רפואי.

(2) לא קיים תקנון משמעת בבית הספר.

(3) לא קיים בבית הספר ועד הורים.

(4) בית הספר לא מקיים אסיפות הורים כיתתיות.

(5) הריהוט, עזרי הלימוד והציוד המקצועי לא מניחים את הדעת.

(6) אין כרטיס נתוני תלמיד, קישוטי כיתה, מחברות מערכים.

עיקר טענות העוררת בשני העררים

לשם יעילות הדיון ובשים לב לעובדה כי ההחלטה שניתנה ביום 30.8.2021 כוללת את עיקרי הנימוקים שבבסיס ההחלטה מיום 20.8.2020, נפרט להלן את עיקרי טענות העוררת כפי שמופיעות בשני העררים.

העוררת טענה כי המשיב הטעה אותה, הוליך אותה שולל ושם לעצמו מטרה לטרפד כל בקשה שמגישה העוררת גם במחיר של ביזיון החלטת ועדת הערר והחלטת בית המשפט המחוזי. בהתאם לפסק הדין שניתן על ידי בית המשפט המחוזי, הוסכם בין הצדדים כי הדרישות מהעוררת תהיינה דומות לדרישות בהן צריכה לעמוד בעלות שמגישה בקשה לחידוש רשיון. מדובר בדרישות שמתקיימות במקרה דן לרבות עמידה בתנאי תברואה ובטיחות.

מבלי לגרוע מטענתה כאמור, התייחסה העוררת גם לכל נימוקי הדחייה החדשים שהופיעו בהחלטות המנכ"ל נשוא העררים כדלקמן:

1. בנוגע לנימוק לפיו מדובר במבנה שבו פועל בית ספר אחר ללא הפרדה, נטען כי מדובר באותו מבנה שבגינו הוגשה הבקשה לשנה"ל תש"פ ובזיקה אליו זכתה העוררת בערר 66/19. לגבי מבנה זה הצהיר המשיב כי היה מעניק רשיון לגביו בהינתן אישור בטיחות.

העוררת הוסיפה כי חטיבת הביניים ממוקמת בקומה הראשונה של הבניין כפי שהוצהר בבקשת העוררת, הכוללת 4 כיתות לימוד, מעבדת מחשבים, חדר מורים, חדר מזכירות, חדר מנהל, שירותים נפרדים לבנים ולבנות ולידו מגרש כדורגל לבנים/לבנות, קפיטריה, מעבדות מדעים וחדר מרווחת. את חטיבת הביניים פוקדים

- בשנה"ל תשפ"ב 64 תלמידים בארבע כיתות (שתי כיתות ח' ושתי כיתות ט'). כל בתי הספר המקיף השש שנתיים בעיר באקה משתמשים במשאבים ובמתקנים משותפים החל מכיתה ז' עד כיתה יב'.
2. בנוגע לנימוקים בהחלטה לפיהם קיים חוסר בחדרי ספח ובמשאבים ולכן בית הספר עושה שימוש בחדרי ספח ובמשאבים של מכללה להנדסאים שפועלת בסמיכות ולשם כך על התלמידים לעבור דרך חניון המכללה, ליד רכבים נוסעים באופן שמהווה סכנה בטיחותית עבורם ושהם חשופים לסטודנטים בגירים שלומדים בה באופן המנוגד לכללי המשרד ועלול לסכן את ביטחונם, נטען כי מדובר בטענה לא נכונה. העוררת טענה שאינה משתמשת במעבדות או בחדרי מחשבים של המכללה, הגם שאין בכך פסול, וכי בחטיבת הביניים יש מעבדת מחשבים, חדר מנהל, חדר מזכירה, חדר רכז שכבה, חדר מורים, חדר יועצת חינוכית, שירותים נפרדים לבנים ולבנות.
3. בנוגע לנימוק בהחלטה לפיו מנהל בית הספר, מר מוחמד עויסאת מונה ללא מכרז פומבי וללא שיתוף המשרד ובנוסף הוא עובד כמרצה במכללת אלקאסמי, נטען כי אין חובה בבתי ספר מוכש"ר לבחור מנהל במכרז ואין חובה לשותף את משרד החינוך בתהליך. מדובר בדרישות רלוונטיות לבתי ספר ממלכתיים. בערר 32/2020 נטען בקשר לנימוק זה כי מר עויסאת מופיע בבקשת העוררת לקבלת רשיון להפעלת בית הספר מיום 28.7.2020 ואין מחלוקת כי הוא עונה על תנאי הסף.
4. בנוגע לנימוק בהחלטה לפיו צוות מורי בית הספר כפי שדווח על ידי העוררת, זהה לצוות המורים של בית הספר התיכון, כי לא קיים צוות הוראה נפרד ולא הוצגו למשרד נתונים מבוססים או תעודות ונתוני הכשרה של המורים, נטען כי הנימוק אינו נכון. נטען כי המפקחת קיבלה רשימה של כל המורים. מורי מקצועות הליבה הם מורי חטיבת הביניים ומספר מקצועות מצומצם מלמדים מורים שמלמדים גם בבית הספר התיכון. נטען כי אין בכך פסול משפטי והדבר נהוג במקומות רבים בארץ תחת פיקוחו של משרד החינוך. ניתנו כדוגמאות בית הספר הממלכתי חטיבת ביניים אלנהדה ותיכון מוכש"ר אלנהדה בכפר קרע, שנמצאים בבעלויות שונות ובהם מלמדים צוות מורים משותף לשני בתי הספר.
5. בנוגע לנימוק בהחלטה לפיו הבעלות עורכת מיון תלמידים לאחר תוצאות מבחנים סלקטיביים לצורך קבלה לבית הספר בניגוד לנהלי משרד החינוך כאשר נבחרים התלמידים הטובים ביותר מבחינה קוגניטיבית והישגית, נטען כי בית הספר היסודי אשר השלים צמיחתו יזין את חטיבת הביניים כך שאין הליכי מיון. מדובר היה באקט חד פעמי, בשנה זו לא נערכו הליכי מיון הגם שעשרות בתי ספר מקיימים הליכי מיון שנערכים בידיעת משרד החינוך בבית ספר סנדיאנה בגבעת חביבה, בבית ספר אלנהדה בכפר קרע, בבית ספר אהלייה באום אלפחם, בכל בתי הספר המוכש"ר בנצרת, בכל בתי הספר המוכש"ר בחיפה ועוד ועוד.
6. בנוגע לנימוקים בהחלטה לפיהם העברת תלמידים מכיתה לכיתה לא מתבצעת על פי עקרונות קבועים של משרד החינוך, כי לא קיים תקנון משמעת, כי לא קיים ועד הורים, כי בית הספר לא מקיים אסיפות הורים כיתתיות, כי הריהוט עזרי הלימוד והציוד המקצועי לא מניחים את הדעת וכי אין כרטיס נתוני תלמיד, קישוטי כיתה, מחברות מערכים, נטען כי מדובר בנימוקים לא רלוונטיים למתן רשיון ומדובר בטענות לא נכונות. התקנונים והנתונים קיימים ובחלקם הוזנו למערכת. באשר לריהוט מדובר בבית ספר מאובזר בריהוט וציוד מהמתקדמים באזור.
- העוררת טענה עוד כי לבית הספר ניתנו חוות דעת בטיחות חיוביות וכי בדיון בבית המשפט המחוזי ביום 2.7.2020 הודיע ב"כ המשיב כי אם העוררת הייתה מגישה את מסמך הבטיחות החסר דאז, היא הייתה מקבלת רשיון. העוררת ציינה כי היא מפעילה כדין וברשיון בית ספר תיכון, כיתות ט' עד יב', וכי מבנה בית הספר חטיבת הביניים ממוקם באותו מבנה, אשר לו אישור בטיחות חיובי.

העוררת טענה כי אישור בקשתה יאפשר לה להפעיל בית ספר מקיף שש שכבתי, מכיתה ז' עד יב' באופן התואם את מדיניות החיטוב בעיר באקה ואף יותר מכך, בית הספר של העוררת יהיה מקיף עם רצף פדגוגי שלם מכיתה א' עד יב', והוא מיטבי ורצוי בכל הארץ.

עיקר טענות המשיב בשני העררים

המשיב פרט את השתלשלות העניינים בעניינה של העוררת, לרבות בכל הנוגע להליך בערר 66/19. בהקשר זה נטען כי ביום 26.2.2020 המציאה העוררת אישור חשמלאי מוסמך להפעלת בית הספר אולם בהתאם למדיניות המשיב, ככלל אין מעניקים רשיון להפעלת בית ספר לאחר תחילת שנת הלימודים ועל כן, ומכיוון שאישור החשמלאי הומצא כחצי שנה לאחר תחילת שנת הלימודים תש"פ לא ניתן לעוררת הרשיון המבוקש.

בנוסף, במהלך חודש פברואר 2020 עוד קודם לקבלת אישור החשמלאי המוסמך, התקבלה חוות דעת פדגוגית שלילית על בית הספר בה פורטו ליקויים שונים בפעילותו, בין היתר צויין בחוות הדעת כי אין לבית הספר מנהל, ומי שמנהל את בית הספר הוא מנהל בית הספר התיכון, מר וסים ברייה, והדבר מנוגד לנהלי משרד החינוך.

המשיב טען כי העוררת לא הגישה בקשה לקבל רשיון לשנה"ל תשפ"א וביום 1.4.2020 הגישה את העתירה המינהלית 1442-04-20. עמדת המשיב הייתה כי מאחר שהעוררת לא הגישה את אישור החשמלאי כנדרש ממנה אף לאחר החלטת ועדת הערר, הרי שעמדת מרכז הבטיחות של המשרד היא שלא ניתן ליתן לה רשיון להפעלת בית הספר.

המשיב טען כי ביום 26.7.2020 התקיים דיון בעתירה המנהלית ובהמלצת בית המשפט הגיעו הצדדים להסכמה על מחיקת העתירה ועל מתן אפשרות לעוררת להגיש בקשת רישוי חדשה לשנה"ל תשפ"א שלא בכפוף להוראות נוהל החריגים. בהתאם להסכמה זו הגישה העוררת ביום 28.7.2020 בקשה לרשיון לבית ספר לכיתות ז'-ח' לשנה"ל תשפ"א. במסגרת הבקשה דיווחה העוררת כי מנהל בית הספר הוא מר מוחמד עויסאת. ביום 16.8.2020 ביקרה בבית הספר המפקחת הפדגוגית ומצאה ליקויים פדגוגיים משמעותיים.

המשיב טען כי ביום הביקור בבית הספר מסרו נציגי העוררת למפקחת כי המנהל המוצע מר מוחמד עויסאת דחה את הצעת המינוי ואין כרגע מנהל לבית הספר. יום למחרת הביקור הודיעה העוררת למפקחת כי מר עויסאת בכל זאת ינהל את בית הספר אך המפקחת השיבה כי הוא אינו מתאים מבחינה מקצועית לתפקיד. המפקחת המליצה בחוות דעתה מיום 18.8.2020 לא ליתן רשיון לבית הספר וגם מנהל המחוז המליץ לא לאשר את פתיחת בית הספר. ביום 21.8.2020 ניתנה החלטת המנכ"ל נשוא הערר 32/2020.

המשיב פרט גם את השתלשלות העניינים בכל הנוגע להליך הרישוי לשנה"ל תשפ"ב וציין כי לאחר ניתוב הבקשה נערך ביקור נוסף של מפקחת פדגוגית ביום 25.7.2021 שמצאה ליקויים פדגוגיים משמעותיים וכי ביום 30.8.2021 ניתנה ההחלטה של המנכ"ל נשוא ערר 131/2021.

המשיב טען כי החלטותיו מקצועיות ומבוססות ויש לדחות את טענת המשיב לפיה החלטות הדחייה מונעות ממניעים פסולים ושיקולים זרים. כן נטען כי בניגוד לטענת העוררת לפיה על המשיב היה לבחון את בקשת הרשיון כבקשה לחידוש רשיון, ההסכמה בעתירה המינהלית הייתה כי הבקשה לרשיון לשנה"ל תשפ"א תטופל כבקשה

לחידוש רשיון אך ורק במובן שהעוררת לא תידרש להגיש את מלוא המסמכים בעצמה, אלא מערכת הרישוי תאפשר העלאת מסמכים שכבר הועלו בבקשת העוררת.

המשיב טען כי נמצאו אצל העוררת ליקויים פדגוגיים משמעותיים וכי נפסק שמקום בו נמצאו ליקויים פדגוגיים אין עילה להתערבות בית המשפט בהחלטה.

המשיב התייחס לנימוקי החלטות המנכ"ל כדלקמן:

1. נטען כי בית הספר אינו פועל במבנה נפרד אלא פועל כחלק ממוסד חינוך אחר וללא הפרדה. כיתות הלימוד שוכנו בבית הספר התיכון ובכמה מחדרי הספח של התיכון. אין הפרדה פיזית או מהותית בין בתי הספר, בין התלמידים, או בין עובדי ההוראה. למעשה בית הספר אינו מתפקד כבית ספר בפני עצמו. בנוסף, שיכון בית הספר בתיכון מביא לצפיפות ולחוסר במשאבים עבור שני בתי הספר ובחוסר יכולת להעניק מענה מתאים עבור התלמידים. בנוסף התברר למפקחת כי בשל היעדר כיתות הספר והמעבדות, התלמידים נאלצים ללכת למכללה להנדסאים הסמוכה להשתמש במשאביה ונדרשים לעבור בחניון המכללה. מצב זה חמור ואינו מקובל על משרד החינוך, שכן תלמידי כיתות ז'–ח' אינם אמורים להידרש ללכת למוסד אחר בו לומדים בגירים והמשאבים צריכים להיות להם זמינים בבית ספרם. בנוסף החשיפה לבגירים זרים בשעות הלימוד מנוגדת לכללי המשרד ועלולה לחשוף אותם לסכנות בטיחותיות.
2. נטען כי מנהל בית הספר מר מוחמד עויסאת לא נבחר בהתאם לכללי המשרד הדורשים מעורבות של פיקוח המחוז בהליך הבחירה. בנוסף הוא מועסק כמרצה במכללת אלקאסמי. היות ומנהל בית ספר הוא הגורם החשוב ביותר בבית הספר, בהובלת בית הספר מבחינה פדגוגית וחינוכית, בגיבוש חזון בית הספר והתמונה החינוכית, בבניית תכנית הלימודים, ובתהליכים הפדגוגיים והתפעוליים בעת הקמת בית ספר חדש, הוא אמור לעבוד במשרה מלאה בבית הספר.
3. נטען כי המורים בבית הספר הם מורי התיכון וכי לא קיים צוות הוראה נפרד. כן לא הוצגו מסמכי ההסמכה הנדרשים בעניינם של המורים.
4. נטען כי העוררת מקיימת מיונים בקבלה לבית הספר בניגוד להורות משרד החינוך ותוך פגיעה בשוויון בין התלמידים. נטען כי יש לדחות את טענות העוררת כי משרד החינוך יודע ומגבה הליכי מיון שעורכים בתי ספר אחרים וכי כאשר המשיב יודע על בית ספר שעורך מיונים הוא מטפל בנושא בהתאם לנהליו.
5. לסיום נטען כי אכן ככל שהעוררת הייתה מגישה את מסמך הסף החסר בהתאם להחלטה בערר 66/19 היה יכול להינתן לה רשיון, אך אין להקיש מכך לענייננו, עת נדחתה הבקשה לקבל רשיונות בשנים שלאחר מכן בגין ליקויים פדגוגיים רבים, לרבות ביחס למבנה בית הספר.

השלמת מסמכים מטעם העוררת

ביום 14.2.2022 קיימה הוועדה דיון בערר בנוכחות נציגי העוררת ונציגי המשיב. בהתאם לאמור בהחלטת הוועדה בתום הדיון הגישה העוררת הודעה ביום 15.2.2022 בצירוף מסמכים:

1. רשימת המורים נכון ליום 1.8.2021 אשר נשלחה למפקחת על ידי מנהל בית הספר מר עוויסאת באמצעות המייל שצורף אף הוא.
2. תמונת בית הספר, המכללה להנדסאים והחניה.

3. צורפו היתרי בניה של המבנים היבילים וצויין כי הם מצורפים הגם שטענת חוקיות המבנים היבילים נטענה בחצי פה. צויין כי ההיתרים המעודכנים מוגשים מדי פעם עם בקשות החידוש לבית הספר התיכון.
4. צורפו לינקים של בתי ספר שפועלים במתכונת דומה לזו של בית הספר נשוא העררים.
5. בנוגע לטענת הצפיפות נטען כי הגם שהיא הופרכה נמצא כי מרבית בתי הספר הממלכתיים במדינה סובלים מצפיפות יתר ואין טענה נגד רישיונם. צורף לינק לדו"ח שנערך על ידי מרכז המחקר והמידע של הכנסת המצביע על צפיפות בתי הספר בארץ.

דיון והכרעה

לאחר ששמענו את כלל הטענות ועיינו בכל המסמכים שהגישה העוררת ובכתבי הטענות, החלטנו לדחות את העררים שבפנינו ולהלן נפרט את נימוקי החלטתנו.

המבקש להקים ולנהל בית ספר, חייב על פי חוק לקבל רשיון ממוסד החינוך להפעלת בית הספר. כך נקבע בסעיף 3 לחוק פיקוח על בתי ספר, תשכ"ט-1969 (להלן: "חוק הפיקוח"):

"לא יפתח אדם בית ספר ולא יקיימו אלא אם יש בידו רשיון לפי חוק זה ובהתאם לתנאיו ולא יפרסם אדם פתיחת בית ספר אם אין עליו רשיון כאמור (להלן-רשיון)".

המבקש רשיון נדרש לפנות בבקשה למנכ"ל משרד החינוך ולצרף לבקשתו את פרטים הנדרשים על פי חוק. הבקשה נבחנת על ידי אגף לחינוך מוכר שאינו רשמי במשרד החינוך בהתאם להוראות חוק הפיקוח, לתקנות פיקוח על בתי ספר (בקשה לרשיון) התש"ל – 1970, לכללי פיקוח על בתי ספר (מבחנים למתן רשיונות), התשל"א-1971 ולנוהלי משרד החינוך). בין היתר יש צורך לקבל אישור של משרד הבריאות, לקיים רמה נאותה של תכנית לימודים, הכשרת סגל, מבני גישה, לעמוד בתנאי בטיחות הנדרשים ולהראות בסיס כספי לקיומו של בית הספר (ר' בין היתר סעיפים 4-6 לחוק הפיקוח).

סעיף 9(א) לחוק הפיקוח, קובע כדלהלן:

(א) "לא יתן המנהל הכללי רשיון אלא אם הוא סבור כי תובטח רמה נאותה בהתאם לתקן ולנהוג בסוג בית-הספר שהבקשה מתייחסת אליו בעניינים המפורטים להלן:

- (1) תכנית הלימודים, מערכת השיעורים ומשך הלימודים;
- (2) הכשרתם וכשרם המקצועי של סגל עובדי החינוך;
- (3) מבני בית-הספר והגישה אליהם, החצר, מספר הכיתות וחדרי-הלימוד, הספח והשירות;
- (4) תנאי הבטיחות בבית-הספר;
- (5) הריהוט והציוד של בית-הספר;
- (6) הבסיס הכספי לקיום בית-הספר.

(ב) במתן החלטתו בדבר העניינים המפורטים בסעיף קטן (א), יתחשב המנהל הכללי בסוג בית הספר ובגילם וצרכיהם של התלמידים – הכל בהתאם לכללים שהתקין שר החינוך והתרבות בהתייעצות עם ועדת החינוך והתרבות של הכנסת".

בעניינה של העוררת התקיים הליך קודם, ערר 66/2019. החלטת ועדת הערר איזנה, כלשונה, בין הימשכות ההליכים בעניינה של העוררת ואי מתן החלטה בעניינה על ידי המנכ"ל במועד סביר, אלא רק זמן ממושך לאחר פתיחת שנת הלימודים ביום 2.12.2019 (וגם זאת רק לאחר שהתקיים דיון בפני הוועדה) ובין הצורך להבטיח מבחינה מהותית ומעל לכל ספק, את בטיחות התלמידים שילמדו בבית הספר.

בנוסף, התייחסה הוועדה בהחלטתה לאי בהירות באשר לאישור החובה החסר לטענת המשיב, עליו עמד המשיב רק בשלב מאוחר של ההתדיינות והספק באשר לנחיצותו בשל העובדה שחטיבת הביניים אמורה לפעול במבנה שיש לו אישור בטיחות.

ועדת הערר התוותה בהחלטתה מנגנון לפיו מר טל דנינו, שכיהן בתפקיד ממונה (רישוי, בטיחות ושעת חירום), מינהל (רישוי, בקרה ואכיפה) במשיב, יחוה דעתו באשר לבטיחות המבנה בתוך המועד שנקצב בהחלטה וככל שלא תהיה שלילית באופן שלא ימצאו בה מפגעי בטיחות ברמה 0 או 1 או חוסרים משמעותיים אחרים שאינם מאפשרים את פתיחת שנת הלימודים בבית הספר, יינתן רשיון תוך שבוע ממועד מתן חוות הדעת על ידי מר דנינו או בתוך שבועיים ממועד החלטת הוועדה לפי המוקדם.

בהתייחסות של מר דנינו שניתנה בהודעה מטעם המשיב בצירוף תצהיר צויין כי לעמדתו לא ניתן ליתן חוות דעת בטיחות חיובית עבור בית הספר בשל אי הגשת מסמך סף – אישור חשמלאי מוסמך ביחס לתקינות מכשירי החשמל במוסד. כאמור לעיל, העוררת הגישה עתירה מינהלית שנדונה בפני בית המשפט המחוזי בשבתו כבית המשפט לעניינים מינהליים הוסכם בין הצדדים כי תיפתח בפני העוררת האפשרות להגיש למערכת בקשה לרשיון חדש עבור שנה"ל תשפ"א וזאת על פי נוהל הגשת בקשה חדשה, להבדיל מחידוש רשיון, והובהר כי אם הבקשה תידחה, אין חובת שימוע. עם זאת הוסכם כי בנסיבותיו הפרטניות של המקרה, מכיוון שהעוררת הגישה בקשה לרשיון לשנה"ל תשפ"א ורשיון זה לא הונפק, הרי שהדרישות לרשיון תהיינה דומות לאלו של חידוש רשיון "במובן זה שהמערכת תזהה באופן אוטומטי שמדובר במוסד שכבר הוגשו לגביו מסמכים, ותזין לבקשה החדשה את המסמכים שרלוונטיים אליה, כאשר העותרת תצטרך להשלים את המסמכים הנותרים עבור שנת הלימודים תשפ"א".

כן הוסכם כי הבקשה לא תידחה מן הטעם שבית הספר הופעל ללא רשיון בחלק משנה"ל תש"פ.

בבסיס טענות העוררת עומדת הטענה שהמשיב לא קיים את החלטת ועדת הערר ואת החלטת בית המשפט בקשר עם אישור החשמלאי שהיה צריך להיבדק ושהיה במוקד הדיונים הקודמים.

כאמור לעיל, ועדת הערר התוותה בהחלטתה מנגנון לפיו מר טל דנינו יחוה דעתו באשר לבטיחות המבנה בתוך המועד שנקצב בהחלטה וככל שלא תהיה שלילית שבה ימצאו מפגעי בטיחות ברמה 0 או 1 או חוסרים משמעותיים אחרים שאינם מאפשרים את פתיחת שנת הלימודים בבית הספר, יינתן רשיון תוך שבוע ממועד מתן חוות הדעת על ידי מר דנינו או בתוך שבועיים ממועד החלטת הוועדה לפי המוקדם. בפועל הדבר לא בוצע בצורה מדויקת להחלטת ועדת הערר שכן בהתייחסותו של מר דנינו שניתנה בהודעה מטעם המשיב בצירוף תצהיר צויין כי לעמדתו לא ניתן

ליתן חוות דעת בטיחות חיונית עבור בית הספר בגין אי הגשת מסמך סף – אישור חשמלאי מוסמך ביחס לתקינות מכשירי החשמל במוסד.

הוועדה קבעה כי מר דנינו יחווה דעתו באשר לטיחות המבנה וחוות דעתו תתבסס על מכלול המסמכים שהמציאה העוררת וככל שיראה בכך צורך גם בהתבסס על ביקור משלים במקום, אולם המשיב לא פעל על פי הנחיות הוועדה. אין ספק כי התנהלות המשיב בנקודה זו אינה תקינה. על המשיב היה לפעול על פי הנחיות ועדת הערר ולקיים במדויק את החלטתה אולם הוא בחר לא לעשות כן ולהתבסס על כך שמוסמך סף לא הוגש בפניו.

בחנו בכובד ראש את טענות הצדדים בשים דגש על התנהלות המשיב כאמור ומצאנו כי חרף העובדה שהתנהלות המשיב לא מקובלת על הוועדה, בסופו של יום אין בה כדי לפסול את החלטות המנכ"ל שניתנו לאחר מכן. החלטות המנכ"ל נשוא העררים מתייחסות לבקשות שהוגשו לשנות הלימודים תשפ"א ותשפ"ב, שתי החלטות מסתמכות על חוות דעת פדגוגיות שליליות.

במסגרת בחינת הבקשות לרשיון, נערכו מספר חוות דעת פדגוגיות, כל הדוחות הפדגוגיים שניתנו בעניינה של העוררת היו שליליים. החלטות המנכ"ל בבקשות נשוא העררים נומקו בטעמים המפורטים באותן דו"חות, טעמים שונים מאלו שנדונו בערר הקודם ובעתירה המינהלית שנדונה לאחר מתן ההחלטה בערר הקודם. בבקשות נשוא העררים דנו, העוררת הייתה מודעת כי ניתנו בעניינה דו"חות פדגוגיים שליליים אולם לא פעלה לתיקון הליקויים.

ועל כן, כאשר בפנינו החלטה מקצועית אשר מבוססת על שיקולים מקצועיים פדגוגיים, לא מצאנו כי יש בסיס להתערבות בהחלטות המנכ"ל.

כאמור, במסגרת בחינת הבקשה לרשיון התקבלו מספר חוות דעת שליליות:

דו"ח ביקור במוסד לצורך הכרה כמוסד חינוך מיום 10.2.2020 בו נקבע כי אין ליתן אישור להכרה, היות והמוסר לא עומד באף אחת מהדרישות.

דו"ח הערכה פדגוגי שלילי מיום 20.8.2020.

דו"ח הערכה פדגוגי שלילי מיום 16.8.2021.

דו"ח הערכה פדגוגי שלילי ניתן גם במועד מוקדם יותר לנושא החיטו"ב.

נבקש להתמקד באמור בדו"ח שנחתם על ידי מנהל המחוז ביום 20.8.2020 אשר היווה את הבסיס להחלטת המנכ"ל מיום 20.8.2020. מדובר בדו"ח שלילי אשר קובע כי אין להעניק רשיון לעוררת לבית הספר מהנימוקים שפורטו בו.

בהתאם לאמור בו אין הפרדה בין בית הספר המבוקש, חטיבת הביניים, לבית הספר התיכון בו לומדים כיתות ט'-יב'. בדו"ח התייחסות פדגוגית לעירוב שיש בין התלמידים מהכיתות והגילאים השונים במספר היבטים. נבקש להתייחס גם לכך שהבעלות משתמשת בחדרים ובמשאבים של בית הספר להנדסאים, דבר אשר חושף את התלמידים לסכנות בטיחותיות ולסכנות שקשורות לחשיפה לאנשים מבוגרים וזרים שלומדים במכללה. מדובר בליקויים פדגוגיים משמעותיים שלאורם לא ניתן להיעתר לבקשה למתן רשיון לבית ספר החדש במבנה התיכון.

מעבר לכך, שילוב תלמידי כיתות ז'-ח' עם תלמידי התיכון גורם לערבוביה ולצפיפות, ואין דאגה לצרכים הפרטניים של תלמידי בית הספר נשוא בקשת הרשיון. לבית הספר אין מבנה פיסי וכיתות ז'-ח' מאוכלסות בבניין של בית הספר התיכון. בהתאם לאמור בדו"ח התוכנית לאכלס את כיתות ז'-ח' בקומה א' יחד עם כיתות התיכון או במבנים

יבילים ליד, אך זו לא מתאימה לצרכים הנפרדים של כיתות ז'-ח', יוצרת צפיפות ופגיעה באיכות ההוראה של תלמידי התיכון. בהתאם לאמור בדו"ח קיבולת בית הספר מבחינת חדרים היא עד 14 כיתות כך העוררת מתכוונת בפועל לאכלס 18 כיתות (556 תלמידים) כולל תלמידי כיתות ז'-ח' תוך שימוש במבנים יבילים ובכיתות בית הספר להנדסאים שנמצא בקרבת מקום.

כן, אין תאי שירותים נפרדים לשכבת ז'-ח' בניגוד למה שהוצג בבקשה. בנוגע לעירוב, קיימת התייחסות לכך שהמורים הם אותם מורים של התיכון. בדיון הובהר כי חמישה מתוך 16 מורים של בית הספר הם משותפים לתיכון ולחטיבת הביניים (עמ' 42 לפרוטוקול הדיון). התקנון שצורף לבקשה הוא התקנון של התיכון ולא תקנון ספציפי או נפרד שמתייחס לבית הספר המבוקש.. מעבר לכך, בדו"ח התייחסות לכך שהמסגרת המבוקשת יסודי, ז'-ח', אינה תואמת למודל הרצף הפדגוגי הקיים בישוב.

בדו"ח התייחסות גם לכך שהתלמידים מתקבלים לבית הספר לאחר מבחני מיון. בעניין זה נטען כי בית הספר היסודי אשר השלים את צמיחתו יזין את חטיבת הביניים כך שאין הליכי מיון. עם זאת נימוק זה רלוונטי למועד מתן ההחלטות. ר' בעמ' 43 לפרוטוקול הדיון כאשר ב"כ העוררת מבהיר כי מאז שנכנס לתמונה אין מיונים וכעת ההזנה היא 100% מבית הספר היסודי:

עו"ד דורג'אם סייף:

זה יגיע עכשיו ל-100% הזנה, מהשנה הבאה. עד עכשיו אין לנו מיונים.

ובעמ' 45 לפרוטוקול הדיון טען ב"כ העוררת כי:

"בשנת תשפ"א ותשפ"ב לא היו שם מיונים, חד משמעית ו-ודאי ובוודאי עכשיו שאנחנו ומזנים..."

נעיר כי בדיון בפנינו חרף הדברים שנאמרו על ידי ב"כ העוררת בעניין זה, טענה המפקחת הגב' סמאהר זינה כי כן מתקיימים מיונים ולא בכדי ממוצע הציונים של התלמידים בבית הספר במקצועות הליבה מעל 91-92 נקודות (ר' בעמ' 141-142 לפרוטוקול הדיון). היא העידה כי מתקיימים מיונים בסביבות חודש מרץ (עמ' 142 לפרוטוקול הדיון):

סמאהר זינה:

תחקרו אותי עוד פעם, כי אני מחוברת ליישוב שלי. אני מחוברת למנהלים, אני מחוברת לאנשים.

...

אני יודעת הכל, בתפקיד שלי, אני יודעת הכל. אני אחראית וזה מוקלט.

עו"ד דורג'אם סייף:

תראי לי מסמך אחד.

סמאהר זינה:

אסור לנהוג בסלקציה, זה אסור, זה לא, חסר לנו עוד פילוג בחברה שלנו."

המפקחת הגב' סמאהר זינה אף סיפרה בדיון כי פנו אליה הורים שהתלוננו על כך שהילדים שלהם לא עברו את הבחינות למרות ששילמו דמי רישום ונבחנו. ועל כך קיים כעס מצידם (עמ' 144 לפרוטוקול הדיון).

ב"כ העוררת הבהיר כי בתיכון נערכים בחינות בידיעת המשיב, אך הגב' סמאהר זינה השיבה כי הדבר לא נעשה בידיעתה (עמ' 148 לפרוטוקול הדיון) והמבחנים נערכים גם בבית הספר התיכון וגם בחטיבת הביניים (עמ' 149 לפרוטוקול הדיון).

בנוסף קיימת בדו"ח הפדגוגי התייחסות אשר נוגעת למנהל בית הספר שאינו מתאים לתפקיד ברמת ידע וברמת מנהיגות. מנהל זה השתתף במכרז לתפקיד ניהול בבית ספר תיכון אחר בסמוך למועד עריכת הדו"ח, והוא לא נבחר למרות שהיה מועמד יחידי. נציין כי בכל הנוגע להעדר מנהל לבית הספר העידה המפקחת, הגב' סמאהר זינה כי בביקור הראשון, עת ביקשה לפגוש את מנהל בית הספר – חטיבת הביניים, מסר לה מנהל התיכון כי הוא לוקח על עצמו את הניהול של חטיבת הביניים אך הדבר לא תקין. בביקור שקיימה באוגוסט 2020 נמסר לה שיש מנהל אחר, מר מוחמד עוויסאת אולם הוא לא נכח במקום. אותו פגשה במכרז בו השתתפה במהלך אותו היום כמועמד לנהל בית ספר אחר – תיכון אבן סינא בבאקה אל-גרביה (עמ' 97-98 לפרוטוקול הדיון).

ב"כ המשיב הבהיר בדיון כי המשיב לא שם דגש על הנימוק שמתייחס להתאמת המנהל לנהל את בית הספר ואינו מעוניין לדון בסוגיה זו (עמ' 117 לפרוטוקול הדיון). משכך רק תציין הוועדה כי אי מינוי מנהל אלא בסמוך לחודש אוגוסט ולפתיחת שנה"ל היא פגם לא מבוטל, בהיות המנהל מי שאמור לגבש את חזון בית הספר, את תוכנית הלימודים ולתכלל את כלל הפעילות של בית הספר (ר' עמ' 65 לפרוטוקול הדיון).

חוות דעת פדגוגית נוספת נערכה על ידי המשיב ביום 25.7.2021, נחתמה על ידי מנהל המחוז ביום 18.6.2021. גם חוות דעת זו מצביעה על נימוקים שאינם מאפשרים מתן רשיון, בדומה לאלו שהופיעו בחוות הדעת הפדגוגית הקודמת.

נציין כי בדיון בפנינו אישר ב"כ העוררת כי נעשה שימוש בחדרים בבית הספר להנדסאים, שם נמצאים כל חדרי הספח (עמ' 32 לפרוטוקול הדיון). לעומתו הבהיר מר פארס טוויל מנהל אגף רישוי במשיב כי נדרשת הפרדה מוחלטת בין התיכון לחטיבת הביניים ואמצעים לכל אחד מבתי הספר (עמ' 33-34 לפרוטוקול הדיון).

הגב' סמאהר זינה מפקחת על יסודי במשיב העידה בדיון בפנינו כי לא מדובר בבית ספר מקיף אלא בבית ספר חטיבת ביניים שהוא נפרד מבית הספר התיכון ובקשה זו לאשר בית ספר חטיבת ביניים בתוך בית ספר תיכון היא בקשה חריגה ובנוסף קיים עומס וצפיפות שלא מקובלים מבחינתה, ר' עמ' 80-81 לפרוטוקול הדיון:

סמאהר זינה:

זה חריג, כמובן.

עו"ד דורג'אם סייף:

חריג?

סמאהר זינה:

כי זה לא בית ספר מקיף, שלא נתבלבל. זה בית ספר שני סמלים. אם זה היה מקיף, זה בסדר גמור מבחינתי, מפנים שם, מסתדרים, וזה עדיין עמוס, לא הייתה מסכימה, כי זה עמוס מידי.

...

סמאהר זינה:

צריך לדאוג לרווחת התלמידים.

עו"ד אפרת קפלן:

אז זה לא רק שאלה של סמלים, זה שאלה של עומס?

סמאהר זינה:

זה של העומס והצפיפות.

עו"ד אפרת קפלן:

אם הם היו מגישים על סמל אחד, שש שכבות גיל?

סמאהר זינה:

גם לא הייתי מאשרת"

המפקחת, הגב' סמאהר זינה הבהירה בעדותה בפנינו כי כל החדרים במבנה מנוצלים כולל חדרי הספח. למשל הממ"ד הפך להיות כיתה או חדר מחשבים למשל (עמ' 82 לפרוטוקול הדיון). היא ציינה כי היא קיימה ביקור אחד בבית הספר בזמן הלימודים ושני ביקורים בחופשת הקיץ שגם אז היא יכולה להעריך את הצפיפות של 556 תלמידים במקום (עמ' 82 לפרוטוקול הדיון).

הובהר על ידה כי מדובר בחישוב של השטח לתלמיד והערכה אישית שלה. ר' בעמ' 83 לפרוטוקול הדיון:

"זה גם חישוב. את מסתובבת ואת רואה כמה יש מרווח בין הכיתות. נכון זה חישוב וזה שיקול דעת מאוד הגיוני. ואם ניכנס להיגיון, עניין של שלוש קומות... 556 תלמידים לחלק לשלוש קומות, כל קומה בממוצע חמש כיתות זה בלתי סביר שבעיקר ברחבה, אין פה רחבה שהילדים, אם כל הכיתות יצאו בבת אחת".

הגב' סמאהר זינה ציינה כי עוד לפני שנכנסו תלמידי בית הספר של חטיבת הביניים המבוקשת, לא היה מקום והתיכון נעזר במבנים יבילים, עמ' 95 לפרוטוקול הדיון:

"סמאהר זינה:

אז מה שראיתי בעצם, ראיתי את כל הבניין, כולל השירותים, אפילו. ומראש, עוד לפני שנכנסו תלמידי ז' – ח', לא היה מקום, נעזרו שם במבנים יבילים, כדי לבנות את ה-ה כי זה בית ספר למדעים, בית ספר מצליח. רוצים ללמד מדעים, אז נעזרו במבנים יבילים שזה עוד לפני.

...

סמאהר זינה:

ושיקפתי לוואסים, לא אהבתי את העובדה שהתלמידים שלנו יוצאים ועובדים דרך החניון, נכנסים להנדסאים, זה נראה לי לא טוב. ..."

נימוק זה משמעותי בשים לב לכך שמדובר ברשיונות נפרדים ובבקשה לקבל רשיון לפתיחת בית ספר חדש באופן שיוצר צפיפות במבנה בו פועל כבר בית ספר תיכון.

בכל הנוגע להיבטים הבטיחותיים של מעבר התלמידים לכיתות שמצויות בבית הספר להנדסאים, הבהירה הגב' סמאהר זינה כי על אף שלא ראתה את התלמידים הולכים במעבר זה, מכיוון שערכה את הביקור בחופשת הקיץ, היא בעצמה הלכה במסלול עם מנהל התיכון וערכה גם סיור בבית הספר להנדסאים (עמ' 114 לפרוטוקול הדיון).

מדובר בליקויים פדגוגיים ובטיחותיים שלא ניתן לאשר בנסיבות העניין. נדגיש בין היתר את החשיפה של ילדים בגילאי חטיבת ביניים אשר נדרשים להיחשף לבוגרים אשר לומדים במכללה.

הגב' סמאהר זינה נשאלה על בית הספר מקיף אבן סינא והבהירה כי המשאבים של התיכון נפרדים מהמשאבים של חטיבת הביניים, ר' בעמ' 137-138 לפרוטוקול הדיון:

"סמאהר זינה:

אמרתי יש שם מעבדות ויש שם חצר ויש משלהם, בחטיבת הביניים, יש להם סמל מוסד אחד, אבל יש לפה יש משאבים ולשם יש משאבים.

...

אני מבקרת בבית הספר. יש חצר לתיכון ויש חצר לחטיבת הביניים ולא מתערבבים.

....

בכל שש שנתי, התלמידים לא מתערבבים. יש הפרדה טוטאלית. יש לזה, אני אחראית, אני מוקלטת ואני מפקחת על בית הספר, אני יודעת מה אני אומרת.

...

כולם כך, איבן הייתם, נפגשים רק באשכול, יש שם אשכול פיס ליד, שם הם נפגשים במעבדות, אבל יש לו"ז מסודר ואין כביש".

הובהר עוד כי מדובר בסמל מוסד אחד, בשונה מהמקרה של העוררת (עמ' 139 לפרוטוקול הדיון).

מקובלת על הוועדה טענת ב"כ המשיב לפיה הצטברותם של הנימוקים הפדגוגיים, שגם אם חלקם באופן פרטני לא היה בהם כדי לגבש דחיית בקשה לרשיון לבית ספר, מצדיקה את החלטות הדחייה ומונעת התערבות בהחלטות (ר' בעמ' 65 לפרוטוקול הדיון).

הוכחו ליקויים פדגוגיים משמעותיים באופן הפעלת בית הספר לרבות בהיבטים שנוגעים לבטיחות התלמידים, לאי עמידה בדרישות הנוגעות למשאבים ומחסור בכיתות ובשטחים, באופן שמביא לצפיפות שפוגעת בתלמידים ועוד. בשל ליקויים אלה לא הוכחה עילה להתערבות בהחלטות המנכ"ל שהן סבירות וניתנו בהתאם להוראות הדין ולנהלים.

ר' בעניין עמ"ן 102/09 אלזוהר מעונות יום וגני ילדים בע"מ נ' משרד החינוך והתרבות (נבו, 16.6.2009) שם נפסק:

"תפקידו של המשיב על פי החוק, איננו מתמצה רק בבדיקת תקינות המתקנים והמבנים בהם עתיד להיבנות הגן, כפי שטענו המערערות. שומה עליו, בראש ובראשונה, להתייחס ולבחון את הרמה המקצועית-פדגוגית, קרי, את הכשרת הגננות, תוכנית הלימודים ומערכת הלימודים בטרם ייתן רישיון להפעלת מוסד חינוכי. המדובר בהחלטה מקצועית-פדגוגית מובהקת, אשר למשיב הכלים המקצועיים והמיומנות להחליט בה כדבעי, ולא בנקל יתערב בית המשפט לעניינים מינהליים בשיקול דעת זה, קל וחומר כאשר שיקול דעת זה עבר תחת שבט ביקורתה של וועדת הערר (ראו והשוו רע"א 6148/04 מופיד גת נ' קצין התגמולים (לא פורסם) [פורסם בנבו]).

דומה שאין צורך להכביר מילים בדבר חשיבותה של רמה פדגוגית נאותה במוסדות לימוד ובמיוחד בגני ילדים, אליהם נשלחים ילדים בראשית חייהם ורוכשים מיומנויות ראשונות החיוניות להמשך התפתחותם. חשיבות זו לא נעלמה מעיני המחוקק והינה תכליתו העיקרית של החוק.

...

וועדת הערר אשר התייחסה לחוות הדעת השנייה כמתחייב מתפקידה ומסמכויותיה, התחשבה בעדותה של הגב' עלאדין, והגיעה לכלל מסקנה שלא נפל כל פגם בהסתמכות המשיב על חוות דעת זו וכי החלטתה לא היתה נגועה בשיקולים זרים. המערערות לא הוכיחו, לא בפני הוועדה ולא בבית המשפט, מהם השיקולים הזרים אותם שקלה כביכול, לטענתם, הוועדה בהחלטתה.

כדי להצליח בכך, היה עליהן להוכיח כי חוות דעתה ועדותה, עליהן סמכה הוועדה, הינן בלתי מקצועיות וכי הדברים שנאמרו בהן הינם בלתי נכונים. דברים אלה לא הוכחו.

גם אם הגנים עומדים באמות מידה הקבועות בחוק (תברואתיות, כשירות בעל הרישיון וכיו"ב), בכך לא סגי. הגנים אינם עומדים ברמה הפדגוגית הנדרשת על ידי המשיב, שהוא המסד והשיקול העיקרי למתן רישיון, ודי היה בכך כדי לדחות את בקשתן של המערערות". (הדגשות הוספו)

כאמור החלטתנו מתבססת על חוות דעת מקצועית הגורמים המקצועיים במשיב, אשר להם שיקול הדעת, הידע והנתונים הרלוונטיים להחליט בה ולא מצאנו כל מקום להתערב בהן (ר' בג"צ 3346/09 פורום משפטי למען ארץ ישראל נ' שר החינוך (נבו, 26.4.09)).

נעיר כי בדיון בפנינו הובהר על ידי ב"כ המשיב כי מנהל המחוז חתם על חוות הדעת הפדגוגית השלילית לשנה"ל תשפ"א רק ביום 26.7.2020 וזו לא הייתה במערכת ובידיעת ב"כ המשיב במועד הדיון בעתירה המינהלית (עמ' 60 לפרוטוקול הדיון). נציין עוד כי לא מצאנו יסוד לטענת התעמרות שהעלתה העוררת ולכך שנסקלו שיקולים זרים. נהפוך הוא. למדנו מדברי נציגי המשיב כי הבקשה נבחנה בצורה עניינית בניסיון לבחון אפשרות לאשר את בית הספר אולם אז התבררו הליקויים הפדגוגיים שמנעו זאת. ר' בעמ' 64 לפרוטוקול הדיון :

"עו"ד יערה יפרח :

לפרט ליקויים. ואם היינו רוצים להתנגד, גם יכולנו להשתמש בחוות הדעת של זכריה ולהתנגד ולא רצינו להתנגד, רצינו למצוא פתרון. אז צריך לומר את זה דווקא במקרה הזה, זה אבסורד להגיד את מה שנאמר כאן".

השיקולים הפדגוגיים הם שעומדים בבסיס החלטות הדחייה שעומדים בפנינו לדיון.

נוסיף כי בהתאם להסכמה שהושגה בין הצדדים שקיבלה תוקף של החלטה על ידי בית המשפט המחוזי שדן בעתירה המינהלית שהגישה העוררת, נפתחה בפני העוררת האפשרות להגיש למערכת בקשה לרשיון חדש עבור שנה"ל תשפ"א וזאת על פי נוהל הגשת בקשה חדשה, להבדיל מחידוש רשיון. הוסכם כי אם הבקשה תידחה, אין חובת שימוע. כן הוסכם כי בנסיבותיו הפרטניות של המקרה, מכיוון שהעוררת הגישה בקשה לרשיון לשנה"ל תשפ"א ורשיון זה לא הונפק, הרי שהדרישות לרשיון תהיינה דומות לאלו של חידוש רשיון "במובן זה שהמערכת תזהה באופן אוטומטי שמדובר במוסד שכבר הוגשו לגביו מסמכים, ותזין לבקשה החדשה את המסמכים שרלוונטיים אליה, כאשר העותרת תצטרך להשלים את המסמכים הנוותרים עבור שנת הלימודים תשפ"א". ר' גם בעמ' 58 – 59 לפרוטוקול הדיון.

כאמור לעיל, משנבחנה הבקשה לגופה ובשים לב לממצאים הפדגוגיים שמופיעים בחוות הדעת המפורטות, לא ניתן להתעלם מהאמור בהם ולא ניתן לקבוע כי ההחלטה הופרה או בוזתה. נציין כי ב"כ המשיב הבהירה בדיון כי גם בשלב בדיקת הבקשה לשנה"ל תש"פ התקבלה חוות דעת פדגוגית שלילית שהתייחסה לנושא החיטוי"ב אך המשיב בחר את השאלה האם נכון לשלול את הבקשה לרשיון מנימוק זה. נטען כי הייתה צריכה לצאת החלטת דחייה אך המשיב שקל לא לדחות את הבקשה ולנתב אותה שוב לבחינה פדגוגית אך אז התברר כי קיים חוסר במסמך החובה בעניין הבטיחות והדיון התמקד בסוגיה זו (ר' בעמ' 53-52 לפרוטוקול הדיון). ר' גם בעמ' 62 לפרוטוקול הדיון :

"אנחנו מבחינתנו התכוונו כן לנתב למפקח פדגוגי ולומר לו שנושא החיטוי"ב לא רלוונטי מבחינת המשרד והנושא החיטוי"ב לא רלוונטי ואנחנו הנחנו שתצא חוות דעת חיובית כי כל שאר הדברים היו חיוביים"

נוסיף כי גם אם היה מוענק רשיון לשנה"ל תש"פ במסגרת ההליכים הקודמים, בשים לב לכך שהממצאים הפדגוגיים לא נדונו בהליכים הקודמים, לא היה בכך כדי להשליך על ההחלטה נשוא העררים שבפנינו. ברי שאותן החלטות היו מתקבלות חרף האמור במסגרת הבקשה לחידוש הרשיון לשנת הלימודים הבאה, כך שגם בהיבט זה אין בטענות העוררת בעניין בכדי לבסס את עמדתה בדבר מתן רשיונות לשנים שעומדות בבסיס החלטות המנכ"ל שבפנינו.

לנוכח האמור החלטנו לדחות את העררים. מצאנו כי החלטות המנכ"ל סבירות, לא נפלה בהן פגם ולכן אין מקום להתערבות הועדה בהחלטות.

סוף דבר, העררים נדחים.

אין צו להוצאות.

זכות ערעור לפי סעיף 14 לחוק הפיקוח לבית המשפט לעניינים מנהליים בהתאם לתקנות בתי משפט לעניינים מנהליים (סדרי דין) התשס"א-2000.

ניתן ביום ט' בשבט תשפ"ג, 31 בינואר 2023.

שמחה כהנא

שמחה כחלון
חברת ועדה

מיטל קורקוס

מיטל קורקוס, עו"ד
יו"ר הועדה

אפרת קפלן

אפרת קפלן, עו"ד
חברת ועדה